

-V-

Vahdet: Birlik. Gerçek bir sadece Allahu tealadır. Zat'ı ve sıfatlarında eşi ve benzeri yoktur. Vahdeti vucud ehlinin iddia ettiği bütün eşyanın, O'nun aynısı olması ve bir olmaları, O'ndan başka varlığın olmaması manası ehli sünnete zıttır. Sekir halinde oldukları için mazur tutulurlar, fakat ayık kafa ile bunu söyleyen dinden hariç olur.

Vahiy: Allahın kalamını, peygambere gizliden bildirmesi. Kur'an vahyi ilahidir, beşer sözü değildir.

Vahşet: Yabancılık hali, yalnız yaşama hali. Korku ve dehşet.

Vakf: Allah için bir bina veya araziyi bağışlamak.

Vakı'a: Olay, rüya-zuhurat. Hariçte olan gerçek.

Vakıf: Olaydan haberdar olan.

Varid: Gelen, inan feyizler ve marifetler.

Vasıf: Sıfat, nitelik.

Vasıta: Aracı, sebebler.

Vecd: Bulmak. Manevi coşku hali.

Vech: Yüz, zat. Vehim: Kuruntu, hayal.

Veladet: Doğum.

Velayet: Velilik. İlahi yakınlık, dostluk.

Vera': Takva, şüphelilerden bile sakınma hali.

Vera: Öte. Allah, ötelerin ötesinde.

Veraset: Miras yoluyla bir şeyi elde etmek. Alimler peygamberlerin varisle-ridir, onlardan veraset yoluyla ilim ve marifetleri elde ederler.

Vesile: Aracı. Allah'a yakınlık için tututnulan aracı veya sebep. Bu bir ibadet olabilir veya Allahın sevdiği bir dostu olabilir.

“İşlerde hayrete düşerseniz, kabir ehlinden yardım talep ediniz.”

Manasındaki hadisi şerife göre, Allah katında makbul olan kimseleri, muradların tahakkukunda vesile etmek uygun olur.

Vesvese: Fısıltı, kuruntu. Şeytanın kişiye attığı kötü tavsiyeler.

Virane: Harabe yer. Zikir ehli olmayan kalb viranedir.

Vird: Günlük dua ve zikir vazifeleri. Çoğulu evrad gelir.

Vucud: Varlık, mevcut olmak.

Vuslat: Mevla'ya kavuşmak.

-Y-

Yad-daşt: Hatırda tutmak, unutmamak. Her halde Mevla'yı unutmamak.

Yad-kerd: Hatırlamak, zikretmek. Belli sayıdaki zikir dersini yapmak.

Yakaza: Uyanıklık hali.

Yakin: Kesin bilgi. Şüphesizlik. Görür gibi olma hali.

Ye's: Ümitsizlik. Mevlaya ulaşmaktan umudu kesilmek.

-Z-

Zecr: Engellemek, men etmek.

Zahid: Sofu, dünyadan alakayı kesmiş.

Zahir: Dış, açıkta olan. Belli olan.

Zaviye: Tekke.

Zelle: Ayak kayması, sallantı. Kusur gibi olan hafif sarsıntılar.

Zevaid: Fazlalıklar. Fazladan olan şeyler.

Zevk: haz, lezzet. Manevi lezzet.

Zill: Gölge. Bir şeyin aslı olmayan. Allahu tealanın sevgi sıfatının zıllı, Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem'in hakikatıdır, teayyünü evvel dir, zira ilk belirendir. Aklı evvel de (aklı u'la) denilir, zira bu zuhuru ilk kabul eden odur.

Zındık: Sapıtmış, dinsiz.

Zikir: Hatırlamak, gafleti kovmak.

Zillet: Alçaklık, düşüklük.

Zinde: Uyanık, diri.

Zıya: Işık, nur.

Zuhul: Kendinden geçmek, haberdar olamamak.

Zulum: Haksızlık,

Zulmet: Karanlık.

Zühd: Sofuluk. Dünyaya ilgi duymamak.

Zünnar: Papazların bellerine bağladıkları ibadet kuşağı.

Bir müslüman kendi ihtiyarı ile bunu kullanırsa kafir olur.